

Folketingets Erhvervsudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

17. maj 2022

Besvarelse af spørgsmål 278 alm. del stillet af udvalget den 20. april efter ønske fra Christoffer Aagard Melson (V).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Ministeren bedes give et estimeret overblik over, hvor stor CO2-besparelsen vil være, hvis en virksomheds CO2-aftryk vægtede henholdsvis 5, 10 eller 20 pct., når staten foretog offentlige indkøb fra leverandører på digitale løsninger.

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

Jeg vil henvise til besvarelsen af spørgsmål 277, hvor der redegøres for, at det foreslåede krav til virksomhedernes CO2-aftryk vil være i strid med udbudsreglerne, da kravet ikke knytter sig til ordregivernes anskaffelser.

Med venlig hilsen

Simon Kollerup

Folketingets Erhvervsudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

17. maj 2022

Besvarelse af spørgsmål 277 alm. del stillet af udvalget den 20. april efter ønske fra Christoffer Aagaard Melson (V).

ERHVERVSMINISTERIET

Spørgsmål:

Vil ministeren overveje at indføre krav om, at en virksomheds CO2-aftryk skal vægte eksempelvis 5, 10 eller 20 pct., når staten foretager offentlige indkøb fra leverandører på digitale løsninger?

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

Konkurrence og Forbrugerstyrelsen har oplyst følgende, som gælder indkøb af såvel digitale som ikke-digitale løsninger:

”De krav og kriterier som offentlige indkøbere stiller i sit udbudsmateriale skal, af hensyn til de traktatfæstede principper om ligebehandling og proportionalitet, være knyttet til kontraktens genstand. Kravene skal altså være knyttet til den anskaffelse, som ordregiveren foretager. Det indebærer bl.a., at der ikke må stilles krav, som vedrører virksomhedernes generelle forhold, fx krav til en virksomheds generelle CO2-aftryk.

Ordregivere har dog mulighed for at stille krav til udledningen af forurenende emissioner såsom CO2 i forbindelse med både fremstillingen og anvendelsen af anskaffelsen eller fx udførelsen af en ydelse. Ordregiver kan vælge at stille kravene som mindstekrav, hvilket fx kan indebære et loft for hvor meget CO2, der må udledes i forbindelse med gennemførelsen af kontrakten. Ordregiveren kan også vælge at inddrage det som et parameter i evalueringen, hvorved der lægges vægt på, hvor lille udledningen af CO2 er. Det er ordregiveren selv, som fastsætter vægtningen af tildelingskriterierne.”

Regeringen har ikke planer om at gøre det til et lovkrav, at ordregiver skal inddrage CO2-udledning i evalueringen af tilbud. Lovforslag om ændring af udbudsloven, der blev fremsat den 10. maj, fastsætter dog hjemmel til, at der kan udstedes en bekendtgørelse med nærmere regler om et ”køb grønt eller forklar”-princip. For en uddybende forklaring af ”køb grønt eller forklar”-princippet, skal der henvises til ERU alm. del 276.

Det er hertil vigtigt at fastholde de offentlige myndigheders fleksibilitet i forbindelse med udarbejdelsen af udbudsmaterialet, således de offentlige myndigheder har mulighed for at tilpasse kravene og kriterierne til deres specifikke indkøbsbehov og inddrage grønne hensyn på en måde, der også er forenelig med markedets kompetencer og udviklingspotentiale inden for løsningen af den konkrete opgave.

Dertil skal jeg henvise til besvarelsen af ERU alm. del spørgsmål 276, hvor finansministeren redegør for regeringens strategi for grønne indkøb, hvilket yderligere er med til at sætte skub i den grønne omstilling i offentlige indkøb.

Med venlig hilsen

Simon Kollerup

Folketingets Erhvervsudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

17. maj 2022

Besvarelse af spørgsmål 276 alm. del stillet af udvalget den 20. april efter ønske fra Christoffer Aagaard Melson (V).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Ministeren bedes forholde sig til, hvordan staten fremadrettet vil sikre flere miljø og klimavenlige indkøb hos leverandører på digitale løsninger, når man i dag ikke stiller krav til eksempelvis virksomhedernes CO₂-aftryk?

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

Konkurrence og Forbrugerstyrelsen har oplyst følgende:

”Når offentlige ordregivere køber digitale løsninger, kan miljø- og klimahensyn inddrages på flere måder i forbindelse med udbudsprocessen. Det kan fx særligt være relevant i forbindelse med fastsættelsen af de tekniske specifikationer, som ordregiveren stiller til anskaffelsen, eller udarbejdelsen af kriterierne, som ordregiveren evaluerer tilbuddene på.

De krav og kriterier som ordregiveren stiller i sit udbudsmateriale skal, af hensyn til de traktatfæstede principper om ligebehandling og proportionalitet, være knyttet til kontraktens genstand. Dette indebærer bl.a., at der ikke må stilles krav, som vedrører virksomhedernes generelle forhold.

Ordregiveren kan derimod godt stille krav til selve anskaffelsen, og disse krav kan vedrøre hele anskaffelsens livscyklus, dvs. lige fra erhvervelse af råvarerne til bortskaffelse af produktet.

Ved anvendelsen af tildelingskriteriet ”omkostninger” kan ordregivere tilige inddrage alle de omkostninger, der måtte være ved udførelsen af kontrakten i hele kontraktperioden i deres evaluering af tilbuddene. Beregningen af omkostninger kan også under visse betingelser omfatte eksterne miljøpåvirkninger, som fx CO₂-udledning.

For at hjælpe offentlige indkøbere med at bruge mulighederne i udbudsloven, og derved bedre varetage miljø- og klimahensyn i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser, udarbejder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i forbindelse med den grønne strategi en juridisk vejledning om mulighederne for at købe grønt efter udbudsloven. Endeligt er der også

iværksat et kompetenceudviklingsprogram for statslige indkøbere, hvor der bl.a. er et specifikt forløb med kommercielt og grønt sigte.”

Det kan desuden bemærkes, at lov om ændring af udbudsloven blev fremsat den 10. maj. Her forslås et ”køb grønt eller forklar”-princip. Princippet vil indebære, at offentlige ordregivere skal forklare i sit udbudsmateriale, hvis de ikke inddrager klima- eller miljøhensyn. En manglende forklaring hertil vil kunne sanktioneres med bøde. Dette skal yderligere være med til at gøre de offentlige ordregivere bevidste om det grønne valg.

Jeg har ligeledes rettet henvendelse til Finansministeriet, der oplyser følgende:

”Regeringens strategi for grønne offentlige indkøb fra oktober 2020 sætter en ambitiøs grøn retning for de offentlige indkøb og indeholder en række initiativer, der skal gøre de offentlige indkøb mere grønne og derved sikre flere miljø og klimavenlige indkøb. Strategien indeholder både langsigtede, strukturelle indsatser, og initiativer, der sikrer grønnere indkøb på kort sigt.

En række initiativer er igangsat. Eksempelvis er der i 2021 igangsat et initiativ, der skal sikre anvendelsen af totalomkostningsværktøjer, hvor det er muligt for herigennem at sikre at et produkts klima- og miljøeffekter medtages ved indkøb. Der er også igangsat et initiativ om Grønne datacentre, der skal undersøge, hvilke krav til datacentre og datacenterrelaterede ydelser der bedst kan sikre, at det offentlige indkøber opbevaring og behandling af data så klima- og miljøvenligt som muligt. Initiativet har ført til, at EU's grønne indkøbskrav (GPP-kriterierne) til datacentre, serverrum og cloud-services frem til medio 2023 afprøves i en række offentlige it-indkøb. Afprøvningen skal bl.a. afdække de konkurrencemæssige og økonomiske konsekvenser ved GPP-kriterierne. Afprøvningen afsluttes med en evaluering, der skal danne grundlag for stillingtagen til, hvorvidt kriterierne skal gøres obligatoriske at anvende i offentlige indkøb og udbud af datacentre og datacenterrelaterede ydelser.

Der er således allerede igangsat en række konkrete initiativer, som bidrager til at sikre flere miljø og klimavenlige indkøb hos leverandører til det offentlige. Herudover er en lang række andre initiativer i strategien for grønne offentlige indkøb i gang med at blive implementeret, jf. bilag 1 angående Finansministerens besvarelse af KEF alm. del. spm. 89 d. 4. februar 2022.”

Med venlig hilsen

Simon Kollerup

Folketingets Klima- Energi og Forsyningsudvalg
Christiansborg

4. februar 2022

**Svar på Klima- Energi og Forsyningsudvalgets spørgsmål nr. 89
(Alm. del) af 7. januar 2022 stillet af Marie Bjerre (V)**

Spørgsmål

Vil ministeren tilvejebringe en status og en tidsplan for arbejdet med de 28 tiltag i den grønne indkøbsstrategi?

Svar

Status for arbejdet med initiativerne i strategi for grønne offentlige indkøb fremgår af oversigterne nedenfor.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Status for implementering af strategi for grønne offentlige indkøb

Tabel 1

1. Grøn handling nu

Titel på initiativ	Beskrivelse	Status på implementering
Fællesstatslig fødevarerpolitik	Der indføres krav om mindre madspild, øget økologi og mulighed for én eller flere kødfrie dage, såfremt det efterspørges lokalt, i statslige kantiner.	Kravene er indarbejdet i Budgetvejledningen 2021 og vil løbende blive indarbejdet i nye kantinekontrakter i staten.
Alle statslige flyrejser klimakompenseres	Der indføres klimakompensation for alle statslige flyrejser i forbindelse med tjenesterejser ved at indbetale et bidrag til Klima-skovfonden.	Initiativet er implementeret i 2021.
Krav om miljømærket indkøb (udvalgte produkter)	Der stilles krav om statsligt indkøb af miljømærkede produkter og services med Svanen eller EU-Blomsten for udvalgte produktgrupper, hvor der er tilstrækkelig konkurrence, og hvor der ikke eksisterer en betydelig prisforskel.	Kravet forventes at træde i kraft i 2022 via cirkulære om miljø- og energihensyn ved statslige indkøb.
Krav om anvendelse af TCO (totalomkostninger) for udvalgte produkter	Der stilles krav om, at statslige ordregivere anvender totalomkostninger som økonomisk prisparameter for de produktgrupper, hvor der findes officielle TCO-værktøjer fra Miljøstyrelsen	Kravet forventes at træde i kraft i 2022 via cirkulære om miljø- og energihensyn ved statslige indkøb.
LED belysning skal være standarden	Der stilles krav om, at alle statslige institutioner ved køb af belysningskilder som udgangspunkt skal købe LED-lyskilder fra en af de to mest energieffektive energiklasser, eller belysningskilder med tilsvarende energieffektivitet.	Implementeret via cirkulære om energieffektivisering i statens institutioner, som trådte i kraft i 2021.

Tabel 2

2. Langsigtet grøn handling

Titel på initiativ	Beskrivelse	Status på implementering
Grønne datacentre	Initiativet skal undersøge, hvilke krav til datacentre der bedst kan sikre, at den offentlige sektor indkøber opbevaring og behandling af data så klima- og miljøvenligt som muligt.	Forventes implementeret løbende fra 2022.
Energibesparelser i staten	Indsats for energibesparelser i staten i 2021-2030 med bl.a. energisparemål og krav om, at ministerierne skal udarbejde energieffektivitetsplaner.	Initiativet er implementeret per 1. januar 2021 via cirkulære om energieffektivisering i statens institutioner. Der følges løbende op på tiltaget.
Kompetenceudvikling af statslige indkøbere	Kompetenceudviklingsforløb for statslige indkøbere med fokus på grønne indkøb.	Kompetenceudviklingsforløb er lanceret, og det første kursusmodul er gennemført i 2021.
Delinitiativ vedr. ministerbilflåden	Der stilles krav om mere miljøvenlige ministerbiler.	Krav til energiklasse for ministerbiler er implementeret i 2021.
Fastsættelse af et reduktionsmål for klimaaftrykket af det offentlige indkøb	Der skal fastsættes et reduktionsmål for klimaaftrykket af det offentlige indkøb.	Forventes af blive fastlagt i starten af 2022.
Charter for godt og grønt indkøb	Charter der skal sikre mere fokus på professionelt og grønt indkøb i staten	Forventes præsenteret i første kvartal 2022 og løbende implementeret.

Obligatoriske minimumskriterier for bæredygtige indkøb af fødevarer	Der skal fastsættes obligatoriske minimumskriterier for bæredygtige indkøb af fødevarer i offentlige institutioner.	Der forventes at blive truffet beslutning herom i 2022.
Krav til engangsprodukter og emballager	Der skal udarbejdes obligatoriske krav eller kvalitetskriterier til engangsprodukter og emballager.	Kravene forventes at træde i kraft i 2022.
Fleksible offentlige indkøbsaftaler gennem dynamiske aftaleformer	Det offentlige indkøb skal i højere grad give plads til udvikling og innovation. Det skal bl.a. ske ved at gøre mere brug af dynamiske aftaleformer.	Forventes implementeret i 2022.
Delinitiativ vedr. rådgivning af SMV'er	For at flere virksomheder kan leve op til krav om grønne offentlige indkøb styrkes vejlednings- og rådgivningsindsatsen over for SMV'er, der ønsker at reducere og dokumentere deres miljø- og klimapåvirkning med miljømærker og standarder.	Forventes implementeret i 2022.
Partnerskab om grønne offentlige tekstiler	Der etableres et partnerskab mellem offentlige institutioner og relevante aktører, med henblik på at kortlægge gevinsterne og mulighederne for grønne indkøb.	Centrale aktører er identificeret. Vejledning offentliggøres i 3. kvartal 2023.
Afskovningsfri grønne offentlige indkøb	Der stilles krav til offentlige leverandører om ansvarlige, afskovningsfri værdikæder for landbrugsvarer, så det gradvist sikres, at offentlige indkøb ikke bidrager til afskovning.	Kravet forventes at træde i kraft senest 2025.
Værdibaserede kontrakter med grønne incitamenter	Der udvikles redskaber, som gør det muligt for offentlige indkøbere i højere grad at udforme værdibaserede kontrakter, der kan fremme grønne hensyn i offentlige indkøb.	Modeller til brug for værdibaserede kontrakter med grønne incitamenter forventes udbredt i 2023.
Standardisering og strukturering af grønne data i e-handel	Der arbejdes på bedre grønne data i forbindelse med e-handel.	Forventes implementeret i 2024.
Styrkelse af Sekretariatet for Grønne Indkøb	Sekretariatet for Grønne Indkøb styrkes for at øge koordinationen mellem centrale indkøbsaktører.	Forventes implementeret i årene 2021-2024.
Styrket indsats for at fremme brug af TCO-vurderinger	Der sættes ind via fire indsatsområder for at fremme og forbedre indkøb baseret på totaløkonomiske vurderinger.	Forventes implementeret i 2024.
Digitalisering af det offentlige indkøb	Regeringen vil udbrede e-handel i den offentlige sektor og anvende det til at tilskynde til grøn indkøbsadfærd	Forventes implementeret løbende.
Tværgående koordinering af implementering af strategien	Der etableres en fast implementeringsgruppe på toplederniveau for grønne offentlige indkøb	Implementeringsgruppen er nedsat og mødes løbende.
Monitorering af grøn indkøbsadfærd	Der foretages årligt analyser med henblik på at monitorere og evaluere udviklingen i offentlige indkøb.	Arbejdet er under opstart og forventes implementeret løbende.
Måling af udviklingen i det grønne indkøb	Etablering og udbygning af en miljømærkedatabase. Sideløbende gennemføres analyser af grønt indkøb, der fungerer som indikatorer på udviklingen i det grønne indkøb.	Forventes implementeret løbende frem mod 2030.
Omstilling af den offentlige køretøjsflåde i 2030	Den offentlige køretøjsflåde skal være emissionsfri i 2030, og der skal udarbejdes plan for dette.	Forventes implementeret løbende frem mod 2030.

Tabel 3

3. Grøn viden og værktøjer

Titel på initiativ	Beskrivelse	Status på implementering
Årlig beregning og fremskrivning af klimaaftrykket	Der skal ske årlige beregninger og fremskrivninger af det samlede klimaaftryk af det offentlige indkøb samt videreudvikling af beregningen i forbindelse med den årlige klimaaftryksberegning. Fremskrivningen danner udgangspunkt for fastsættelsen af et reduktionsmål.	Den første beregning og fremskrivning forventes offentliggjort i starten af 2022. Der gennemføres herefter årlige beregninger og fremskrivninger fra og med 2023.
Revitalisering af "Den Ansvarlige Indkøber"	Den Ansvarlige Indkøber vil fremover fungere som en samlet digital indgang for myndigheder med overblik over den nyeste viden om muligheder, krav og værktøjer til at understøtte grønne offentlige indkøb.	Forventes implementeret i 2022.
Udvikling af digitalt TCO-værktøj	Der udvikles et digitalt TCO-værktøj, der har til formål at øge den offentlige efterspørgsel efter TCO-beregnete produkter.	Forventes implementeret i 2022.
Måltrettet vejledning i gennemførelse af grønne udbud	Der gennemføres en måltrettet vejledningsindsats med henblik på at fremme grønne udbud.	Vejledningen forventes offentliggjort i 2022.
Vejledende krav til fokus på længere levetid via garanti	Der udarbejdes en vejledning til offentlige indkøbere om, hvordan de kan stille krav til udvidet garanti og reparationsmuligheder med henblik på at sikre en længere levetid for produkter.	Forventet færdiggørelse i 2023.